

**ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรม :
ศึกษารณีสภาพประชาชน ในอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี**

**The People's Expectations for the Roles of Training Education Management :
A Case Study in Makham District, Chanthaburi Province**

รัตนาพร สุขดี¹ รศ.นาวาอากาศตรีนิติ ผดุงชัย² และ รศ.ไฉไล ศักดิวรพงษ์³
Rattanaporn Sookdee¹, Assoc. Prof. Squadron Leader Niti Phadungchai²
and Assoc. Prof. Chailai Sakdivorapong³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

² นม. (นิติศาสตร์มหาบัณฑิต) รองศาสตราจารย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

³ นม. (นิติศาสตร์มหาบัณฑิต) รองศาสตราจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) 2) เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) ที่มีระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกัน 3) ศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาอบรม ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา 16 (11) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ตามทะเบียนราษฎรในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30,675 คนผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โย มามานัน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คนใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับฉลากเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 และแบบสัมภาษณ์การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ร้อยละค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบความแตกต่างใช้ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรม ไม่แตกต่างกันและกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันมีความคาดหวังต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะต่อการจัดการศึกษาอบรม ประกอบด้วยองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นยังขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาอบรมในชุมชน ความไม่พร้อมของบุคลากรองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญและที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาอบรมโดยตรง

คำสำคัญ : ความคาดหวัง / บทบาท / การจัดการศึกษาอบรม

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to investigate people's expectations for the role of training education management under the Act B.E. 2542, Section 16 (11) of planning determination and process of decentralization of power to local governments, 2) to compare people's expectations for the role of training education management under the Act B.E. 2542, Section 16 (11) of planning determination and process of decentralization of power to local governments, and 3) to examine the problem states, obstacles and suggestions for the

development of training education management under the Act B.E. 2542, Section 16 (11) of planning determination and process of decentralization of power to local governments. The population used in this study was 30,675 as recorded in household registration of Makhamdistrict, Chanthaburi province. The researcher determined a sample size of 400 using the formula of Taro Yamane at the 95% confidence level. A number of the sample was selected using simple random sampling through drawing lots. The tools were a questionnaire whose entire reliability value was 0.83 and an interview guide. Analysis of data was conducted using percentage, mean, standard deviation and t-test for finding a significant difference. The study results showed: 1) that the overall expectation of the people for the role of training education management under the Act B.E. 2542, Section 16 (11) of planning determination and process of decentralization of power to local governments was at the medium level; 2) that the people whose educational attainments were different were not found different in their expectations for the role of training education management. While those whose occupations were different were found significantly different at the .05 level in their expectations for the role of training education management; 3) that concerning the problems, obstacles, and suggestions of training education management by local governments, it was found that the local governments lacked budget to support for training education management in their community and the personnel had no readiness. Also, local governments lacked some personnel who had knowledge, expertise, and responsibility for training education management directly.

Keywords : Expectation / Role / Training Education Management

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนาและอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่นเพราะเป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด โดยมีอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และจารีตประเพณีท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจนและหลากหลาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม ตามมาตรา 289 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้นและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติและการจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่น ต้องคำนึง ถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น รัฐบาลจึงได้กำหนดบทบาท หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา

16 (11) ให้มีหน้าที่สำคัญในการบำรุงรักษาและจัดระบบ การบริการสาธารณะที่เกี่ยวกับศิลปะ จารีตประเพณีภูมิปัญญา ท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมหรือวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทาง วัฒนธรรมอุดมสมบูรณ์ด้วยมรดกทางภูมิปัญญา แต่จากสถานะ สังคมไร้พรมแดนและกระแสวัฒนธรรมข้ามชาติในปัจจุบัน ทำให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้น ส่งผลให้วิถีชีวิต และค่านิยมที่ดั้งเดิมของไทยเริ่มจางหายไป การขยายโอกาส ให้ประชาชนและเยาวชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสศึกษาอบรม องค์ความรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและพร้อมที่จะสืบสานมรดกความรู้ จากบรรพชนของท้องถิ่น จารีตประเพณี ภูมิปัญญาและแนว ปฏิบัติตามวิถีของชุมชนไว้มิให้สูญหายและเป็นการพัฒนาคนให้ สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา รวมทั้งเสริมสร้างสังคมให้ เข้มแข็งและยั่งยืนเพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคม คุณภาพ สังคม คุณธรรม และสังคมที่สมดุล ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรม : ศึกษากรณีประชาชนในอำเภอชะอำ จังหวัดจันทบุรี ตาม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) โดย มุ่งแสวงหาคำตอบว่า ประชาชน มีความคาดหวังต่อบทบาท การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากน้อย

เพียงไรและแนวทางในการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร เพื่อให้ได้ข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาอบรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติและสนองต่อความต้องการของประชาชนในชุมชนให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11)
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11)
3. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาอบรม ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11)

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรม ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรม ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) แตกต่างกัน

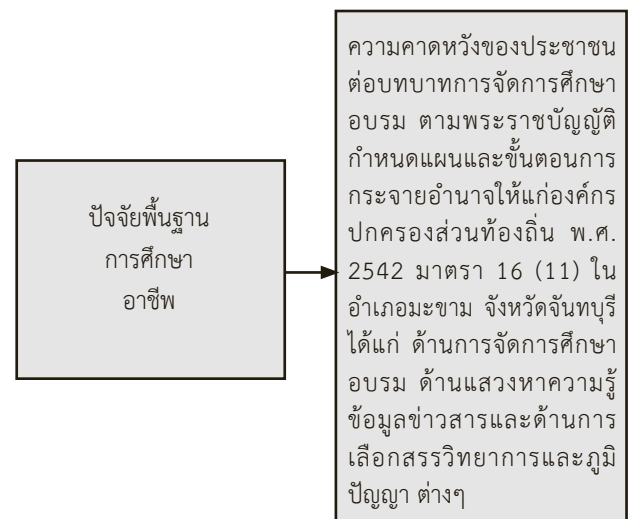
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory) ของวิกเตอร์ วรูม (Vroom) มีองค์ประกอบของทฤษฎีที่สำคัญ คือ (อัญชลี อ่านวรุฬหาวณิช. 2539 : ออนไลน์) Expectancy หมายถึง ความคาดหวังในตัวบุคคลนั้นๆ บุคคลมีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้น จึงพยายามค้นหาหรือกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วก็ตามความคาดหวังของบุคคลจะได้รับความพึงพอใจขณะเดียวกันก็คาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นเรื่อยๆ จากการที่บุคคลมีความหวังมีความต้องการ

อยู่เสมอ ไม่มีที่สิ้นสุดและไม่เท่ากันในแต่ละบุคคล แต่ช่วงเวลา เมื่อความต้องการอันหนึ่งได้รับการตอบสนองก็จะมีความต้องการในสิ่งอื่นอีกต่อไปเป็นวัฏจักรต่อเนื่องกันไปเริ่มตั้งแต่เกิดจนกระทั่งถึงแก่ความตาย (บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์. 2537 : 28) ดังนั้น ความคาดหวังจึงเป็น สิ่งที่สำคัญต่อการดำรงชีวิต ทั้งนี้ เพราะความคาดหวังนั้น เกิดจากแรงผลักดันแห่งความต้องการ โดยอาจเป็นความต้องการทางสรีรวิทยา เช่น ความต้องการอาหาร น้ำและการขับถ่ายของเสียหรือความต้องการทางสังคม เช่น ความต้องการความสนใจการยอมรับจากผู้อื่น (ถวิล ธาราโภชน และศรีสุข. 2541 : 135-137) อันนับได้ว่าเป็นลักษณะความต้องการพื้นฐานโดยทั่วไปที่มนุษย์ปุถุชนทุกคนคาดหวังไว้และด้วยความมุ่งหวังต่อความต้องการเหล่านี้จะเป็นแรงจูงใจให้มนุษย์เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เกิดการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ก้าวหน้าเจริญรุ่งเรือง โดยประดิษฐ์ค้นคว้าสิ่งใหม่หรือวิธีการใหม่ เพื่อตอบสนองเป้าหมายแห่งความหวังนั้น (สุรงค์ จันทน์เอม. 2549 : 57) กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ตามทะเบียนราษฎรในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30,675 คน
2. กลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดได้ใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (ธีรวัฑฒิ เอกะกุล. 2543 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จำนวน 400 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง รายตำบล ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ตามทะเบียนราษฎรในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 400 คน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีแบบสัมภาษณ์

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการจำนวน 5 รายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรม : ศึกษากรณีประชาชนใน อำเภอชะอำ จังหวัดจันทบุรี ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 20 ข้อ นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบแล้วไปทดสอบกับที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.83

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาอบรม เป็นคำถามปลายเปิด

แบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษาอบรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำหนังสือขอความร่วมมือและขออนุญาตทางผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 7 แห่ง ในเขตอำเภอชะอำ จังหวัดจันทบุรี โดยแจ้งประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนในพื้นที่ในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและทำหนังสือขอความร่วมมือกำนันแต่ละตำบลในเขตอำเภอชะอำเพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในตำบล โดยผู้ศึกษาได้เข้าไปในพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล
2. วิเคราะห์ความคาดหวังของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทการจัดการศึกษาอบรม ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรม จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ

4. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาอบรม

สรุปผลการวิจัย

1. ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11)

ภาพรวม	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการจัดการศึกษาอบรม	3.36	1.07	ปานกลาง
2. ด้านการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร	3.24	1.08	ปานกลาง
3. ด้านการเลือกสรรวิทยากรและภูมิปัญญาต่างๆ	3.27	1.07	ปานกลาง
โดยรวม	3.30	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย มากที่สุดได้แก่ ด้านการจัดการศึกษาอบรม ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 1.07) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 1.08)

2. ผลการวิเคราะห์ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมประชาชนใน อำเภอชะอำ จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วยความคาดหวังด้านการจัดการศึกษาอบรม การแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและการเลือกสรรวิทยากรและภูมิปัญญา

2.1 ด้านการจัดการศึกษาอบรม โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ เรื่องจัดตั้งงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาอบรม ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 1.09) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่ เรื่องนโยบายของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอบรม ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 1.09) อยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ เรื่องเผยแพร่ สรุปลผลการประเมินให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบถึงจุดดีจุดด้อย เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการศึกษาอบรม ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 1.10) อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ เรื่องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษาอบรม ศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี อย่างแท้จริง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.04) อยู่ในระดับปานกลางรองลงมาได้แก่ เรื่องมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและมีความละเอียดชัดเจน ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 1.01) อยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ เรื่องจัดหาเทคโนโลยีในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร เช่น คอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 1.18) อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการเลือกสรรวิทยากรและภูมิปัญญา โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ เรื่องอนุรักษ์ ปรับปรุง และพัฒนาวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นเลิศ ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 1.10) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่เรื่อง ร่วมกับสถานศึกษาชุมชน นำภูมิปัญญามาจัดทำเป็นหลักสูตท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 1.07) อยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ เรื่องจัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีชาวบ้าน ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 1.16) อยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรม จำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพดังในตารางที่ 2-3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมตาม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	S.D.	t	p
ระดับต่ำกว่าอนุปริญญา	66.27	15.87	0.860	0.36
ระดับอนุปริญญาขึ้นไป	63.60	15.23		

ตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคาดหวังต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	S.D.	t	p
เกษตรกร, รับจ้าง, ค้าขาย	66.44	15.42	1.228*	0.04
แม่บ้าน, ธุรกิจส่วนตัว, รับราชการ อื่นๆ	63.45	18.453		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันมีความคาดหวังต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

4. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการจัดการศึกษาอบรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาอบรมในชุมชน ความไม่พร้อมของบุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญและที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาอบรมโดยตรง การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึงและประชาชนส่วนมากไม่ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดให้มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยตรงส่งเสริมปราชญ์ชาวบ้าน ให้มีโอกาสได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดห้องสมุดที่รวบรวมศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ในแต่ละชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

มาตรา 16 (11) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการ จัดการศึกษาอบรม ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 1.07) และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 1.08) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิบูลย์พันธ์ สาทอง (2542 : ง) ศึกษาบทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานด้านการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมประชาชนในอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรีที่มีระดับการศึกษาและอาชีพต่างกัน มีประเด็นสำคัญอภิปรายดังนี้

2.1 ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรมประชาชนใน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรีตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและชั้น ตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ด้านการจัดการศึกษาอบรม ประชาชนมีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลางด้านการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารประชาชน มีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเลือกสรรวิทยากรและภูมิปัญญาต่างๆ ประชาชนมีความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนเห็นว่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาอบรม ในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่น เพราะต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ สื่อต่างๆ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีงบประมาณที่จำกัด แต่มีหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชคดี สุกุลกีพร (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ป่าจิว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

2.2 ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อบทบาทการจัดการศึกษาอบรม ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและชั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (11) แตกต่างกันจริง

ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังของ จุมพล หนีมนพานิช ความคาดหวังเป็นการคาดคะเนถึงโอกาสที่บุคคลจะได้รับผลตอบแทนที่เขาหวังไว้และสอดคล้องกับทฤษฎีบทบาทของวินิจ เกตุขำ และ คมเพชร ฉัตรศุภสกุล (2522 : 63) การที่บุคคลมีบทบาทแตกต่างกันออกไป อาจสรุปได้ว่าเกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ อายุ เพศ อาชีพ ฐานะตำแหน่งในครอบครัว พิธีการต่างๆ บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล บทบาทในกลุ่ม

2.3 ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการระดมทุนทางสังคม เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการตัดสินใจ การวางแผน การกำหนดวิธีการ หรือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งนอกจากประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ภายใต้หลักการกระจายอำนาจปกครองแล้ว การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ยังอธิบายถึงการดำเนินงานและการกำหนดทิศทางการให้บริการสาธารณะของหน่วยงานภาครัฐด้วย ซึ่งประชาชนในอำเภอมะขามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรทำเกษตรกรรมเป็นหลักจากผลผลิตทางการเกษตรที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดผลผลิตล้นตลาดและจากสภาวะการแข่งขันการประกอบอาชีพของประชาชนและอัตราค่าครองชีพสูงขึ้น ทำให้ประชาชนบางส่วนยังขาดโอกาสทางการประกอบอาชีพ เกิดการว่างงาน ขาดฝีมือและทักษะแรงงาน ขาดอำนาจในการต่อรองราคา ทำให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางมากขึ้น ส่งผลต่อการประกอบอาชีพและรายได้ของประชาชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ได้ดำเนินการสนับสนุนให้มีกลุ่มอาชีพต่างๆ จัดการฝึกอบรมด้านอาชีพ การแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีงบประมาณที่จำกัดที่จะจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิไล เปรมศรีรัตน์ (2551 : 15) ได้เสนอแนวทางการศึกษาวิจัยและการจัดการกิจกรรมที่เอื้อต่อการธำรงรักษาภูมิปัญญา ภาษา และวัฒนธรรมพื้นบ้านที่หลากหลาย เพื่อให้เป็นทุนทางสังคม

3. ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อการจัดการศึกษาอบรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาอบรมในชุมชน ความไม่พร้อมของบุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญและที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาอบรมโดยตรง การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง

และประชาชนส่วนมากไม่ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา
อบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดให้มีโรงเรียนที่
จัดการศึกษาอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยตรงส่งเสริม
ปราชญ์ชาวบ้าน ให้มีโอกาสได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชน
ในท้องถิ่นอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ควรจัดห้องสมุดที่รวบรวมศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
และวัฒนธรรม อันดีของท้องถิ่น ในแต่ละชุมชน ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของพิบูลย์พันธ์ สาทอง (2542 : ง) ศึกษาบทบาท
ด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในเขต
อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล
โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและมีความเห็นด้วยในระดับ
มาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ควรมีส่วนร่วมดูแลมาตรฐานคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ ควรสนับสนุนให้ประชาชนใน
ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาของท้องถิ่น ควรให้สมาชิก
สภาองค์การบริหารส่วนตำบล คนใดคนหนึ่งเป็นกรรมการ
โรงเรียน โดยตำแหน่ง ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานด้าน
การศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ชัดเจนควรระบุ
สัดส่วนงบประมาณด้านการศึกษาและควรตั้งกลุ่มสนใจช่วย
เหลือสนับสนุนกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. สรุปผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ด้านการจัดการ
ศึกษาอบรมควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุน งบประมาณในการ
จัดฝึกอบรมเพื่อสืบทอดประเพณีท้องถิ่นไว้ และจัดฝึกอบรม
จัดสอนอาชีพในเรื่องต่างๆ ให้กับชุมชนอย่างทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง
ด้านการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร ควรจัดสร้างศูนย์เรียนรู้
ด้านข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้
และศึกษาด้วยตนเอง ควรจัดให้มีการไปศึกษาดูงาน ด้าน
การเลือกสรรวิทยากร และภูมิปัญญาควรจัดให้มีการฝึกอบรม
ภูมิปัญญาท้องถิ่นสืบทอดกันอย่างต่อเนื่องและคัดเลือกบุคลากร
ในท้องถิ่นที่มีความรู้ ด้านต่างๆ เช่น ด้านอาชีพ ศาสนา วัฒนธรรม
และจากหน่วยงานอื่นถ่ายทอดให้บุตรหลานได้เรียนรู้และดำรง
อยู่สืบไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลป์ พีระศรี (อ้างอิง
มาจาก วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2519 : 15) ศิลปะชาวบ้าน (Folk Art)
การร้องรำทำเพลง จิตรกรรมการวาดเขียนและอื่นๆ ซึ่งมีกำเนิด
มาจากชีวิตจิตใจของประชาชน เรียกว่า ศิลปะชาวบ้าน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำผลการวิจัย
ไปใช้ในด้านกำหนดยุทธศาสตร์การศึกษาด้าน
การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษาในชุมชน
การสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญที่รับผิดชอบงานด้าน
การจัดการศึกษาอบรมโดยตรง ตลอด จนการประชาสัมพันธ์
และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา
อบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้มีการจัด
การศึกษาอบรม ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยตรง ส่งเสริมให้
ปราชญ์ชาวบ้านได้มีโอกาสถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนใน
ท้องถิ่นอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม การจัดสร้างศูนย์การเรียนรู้
เพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น
ได้เรียนรู้และศึกษาด้วยตนเองซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้
ตลอดชีวิตอีกทางหนึ่งด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาอบรม
2. ควรมีการวิจัยบทบาทการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษาวัดใน ด้านการ
ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและจารีตประเพณีท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- โชคดี สกฤตวิพร. (2551). ความคาดหวังของประชาชนต่อ
บทบาทการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล
ป่าจั่ว อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย.
- ถวิล ธาราโกชน์ และศรีณีย์ ดำริสุข. (2541). พฤติกรรมมนุษย์
กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์.
- ธีรภูมิ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์
และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์. (2537). จิตวิทยาองค์การ. กรุงเทพฯ :
พิมพ์ลักษณ์.

- พิบูลย์พันธ์ สาทอง. (2542). **บทบาทด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วินิจ เกตุขำ และคมเพชร ฉัตรศุภสกุล. (2522). **กระบวนการกลุ่ม**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. (2519). **ศิลปะชาวบ้าน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุริยบรรณ.
- สุรางค์ จันทน์เอม. (2549). **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์. (2551). **ความหลากหลายของภาษาและชาติพันธุ์ : ทรัพยากรล้ำค่าหรือปัญญาที่แก้ไม่ตก**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัญชลี อานวรุฬหาวณิช. (2539). **ทฤษฎีความคาดหวัง**. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก : <http://www.novabizz.com> [พฤษภาคม 2554].